

บทความวิชาการ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผน
ทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

สร้อยพร พจน์จำเนียร

6014133065

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงินและการธนาคาร)

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผน
ทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

สร้อยพร พจน์จำเนียร zaza_muk@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. 3) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. 4) เพื่อศึกษาระดับรูปแบบการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. 5) เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. 6) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. 7) เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, Independent Sample t-test, One-way ANOVA และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple regression analysis)

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อัตราเงินเดือน 15,001-30,000 บาท รายจ่าย

15,001-30,000 บาทเงินออมและการลงทุน ต่ำกว่า 15,000 บาท อายุงาน 3-5 ปี และเป็นพนักงานธนาคารกสิกรไทย

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ,อายุ,สถานภาพ,ระดับการศึกษา,รายได้ต่อเดือน,รายจ่ายต่อเดือน,เงินออมและเงินลงทุน,ประสบการณ์ทำงานในสถาบันการเงิน,ธนาคารที่ทำงานอยู่ ที่แตกต่างกัน ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.ที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ข่าวสาร ได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ,บทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน , การเข้ารับการอบรม สัมมนาที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินจากองค์กรต่างๆ และความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุน ได้แก่ หลักในการนำแผนทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ , กระบวนการในการวางแผนทางการเงิน, แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน, อัตราเงินเฟ้อ,อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด ,ภาวะเศรษฐกิจโลก มีผลต่อการวางแผนทางการเงิน และในส่วนของกระบวนการในการวางแผนทางการเงิน ไม่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

คำสำคัญ : ความรู้ทางการเงิน, การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ,การวางแผนทางการเงิน

**Information perception and understanding of investment planning Which influence
financial planning among Phenomenal in commercial bank in Bangkok**

Saranphorn Photchamnain

Abstract

This research is intended to 1) To study the demographic characteristics of employees Commercial Bank in Bangkok area. 2) To study the level of opinion on Information perception of investment planning Which influence financial planning among Phenomenal in commercial bank in Bangkok area. 3) To study the level of opinion on understanding of investment planning Which influence financial planning among Phenomenal in commercial bank in Bangkok 4) To study the level of decision-making patterns of investment planning in employees Commercial Bank in Bangkok area. 5) To study the level of decision making Classified by demographic characteristics in employees Commercial Bank in Bangkok area 6) To study the impact on Information perception of investment planning Which influence financial planning among Phenomenal in commercial bank in Bangkok area 7) To study the impact on understanding of investment planning Which influence financial planning among Phenomenal in commercial bank in Bangkok area. Sample group that used in the research. The researcher has determined The sample group that used in this study is 400 employees Commercial Bank in Bangkok area By using questionnaires as a tool to collect data .Statistics tools that using data analysis is Percentage , Average , Standard Deviation , Independent Sample t-test, One-way ANOVA and Multiple regression analysis

The results of the study found that most employees commercial banks in bangkok area, mostly female, were embarrassed 20-30 years, single status, had a bachelor degree, salary 15,001-

30,000 baht, expense 15,001- 30,000 baht, savings and investment less than 15,000 baht, working life 3-5 years, and working as Kasikorn Bank

The hypothesis testing found that demographic characteristics include gender, age, status, education level, monthly income, monthly expenses, savings and investments, working experience in financial institutions. Working on different bank that affect financial planning of commercial bank employees in the bangkok area is no different. As for the Information perception , such as advertising, public relations via various media, articles related to financial planning, training Seminars on financial planning from various organizations and knowledge and understanding of investment planning, including the principles of implementing personal financial plans, financial planning processes, financial planning concepts, rates Inflation, market interest rates, global economic conditions were affecting financial planning and in the process of financial planning does not affect financial planning of employee commercial banks in Bangkok area.

Keywords: financial knowledge, information Perception ,Financial Planning

บทนำ

เป้าหมายในชีวิตสำคัญแค่ไหน และต้องทำให้สำเร็จอย่างไร การวางแผนการเงินก็ "จำเป็น" เช่นกัน หลายๆ คนอาจสงสัยว่า "ทำไมต้องวางแผนการเงิน" ด้วย พ่อแม่หรือที่โรงเรียนก็ไม่เคยพูด ไม่เคยสอนเรื่องนี้เลย และหลายคนอาจจะบอกว่าแค่จะกินจะใช้ให้เดือนชนเดือนยังไม่พอเลย จะเอาที่ไหนไปวางแผน บางคนอาจคิดว่าทำไมต้องทำให้เป็นเรื่องยุ่งยาก ก็แค่มีเงินเหลือเก็บ แล้วเอาเงินไปลงทุนตามความรู้ความถนัดของตัวเอง ก็น่าจะ โอเคแล้วหรือบ้างอาจจะคิดว่าตอนนี้ก็มีเงินตั้งเยอะแล้ว ไม่เห็นจำเป็นต้องวางแผนเลย กินใช้ยัง ینگก็ไม่หมด จากข้อความดังกล่าว คุณไม่จำเป็นต้องวางแผนการเงิน หากคุณไม่ได้ใส่ใจคำว่า "เป้าหมายในชีวิตของคุณ" สำคัญกับคุณแค่ไหน ถ้าคุณคิดว่าเป้าหมายนั้นๆ สำคัญและต้องสำเร็จ ผมคิดว่าคุณคงต้อง "วางแผนทางการเงิน"

ผลสำรวจข้อมูลจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) เป็นองค์กรชั้นนำที่มีบทบาทกระตุ้นและสนับสนุนการพัฒนานโยบายความรู้เรื่องทางการเงินในหลายประเทศในโลก ได้จัดทำการศึกษาความรู้ทางการเงินใน 16 ประเทศ ได้ชี้ถึงปัญหาความรู้ทางการเงินของคนไทยว่า คนไทยยังมีระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทางการเงินในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยที่ทางองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ร่วมมือกับ ธนาคารแห่งประเทศไทย จัดประเมิน และให้คะแนนระดับความรู้เรื่องทางการเงินของประชาชน ทั่วไป ทั้งในแง่ของความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติ ซึ่งประเทศไทยก็ได้คะแนนโดยรวมอยู่ที่ 12.9 จาก คะแนนเต็ม 22 หรือคิดเป็นร้อยละ 58.5 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 62.3 จากการศึกษาในอีก 16 ประเทศ ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาทักษะของบุคคลในการบริหารจัดการการเงิน ความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติก็คือ การศึกษา รายได้ และอาชีพ (ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556), รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี2556.)

ข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประชาชนไทยโดยส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจทักษะ ด้านการเงินในระดับเบื้องต้น ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการรับรู้ข่าวสารที่ไม่เพียงพอ หรืออาจเข้าไม่ถึง

ข้อมูลข่าวสารทางการเงิน ทำให้เกิดความ ประมาทไม่ระมัดระวังและอาจนำมาซึ่งความเสียหาย ที่จะส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินทำให้ความมั่งคั่งลดลง และอีกหลายคนที่มีมองว่า เรื่องการ วางแผนทางการเงิน เป็นเรื่องที่ยู่ยาก ไม่อยากจะนึกถึงและทำตาม แต่ถ้ายังไม่คิดถึง อนาคตก็จะยิ่ง ยู่ยาก เมื่อเจออุปสรรคก็ตั้งตัวไม่ทัน การวางแผนจึงเป็นเหมือนแผนที่ที่จะช่วยนำทางให้บุคคล ไปสู่จุดหมายได้อย่างไม่หลงทาง

นอกจากนี้ข้อมูลขององค์กรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเงิน อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ,ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ,กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ,กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเอกสาร อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้เห็นถึงความคาดหวังระดับของความรู้เรื่องทางการเงินที่สอดคล้องกับอาชีพ เนื่องจาก มีความสำคัญในการดำเนินกิจการและขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เช่น การวางแผน การให้ ความรู้ การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจการต่างๆ ขององค์กรให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด ซึ่งมีผลต่อการ ดำเนินกิจการ ได้อย่างยั่งยืน จึงส่งผลให้งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นสำรวจและวิเคราะห์ สถานการณ์ เกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน การรับรู้ข่าวสารทางการเงิน และความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยทั้งสองเพื่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินนโยบายส่งเสริมความรู้ทางการเงินและ การรับรู้ข่าวสารทางการเงิน ได้อย่างเหมาะสม

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่าประเทศไทยมีความหลากหลาย ของประชากรวัยแรงงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ประชากรมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากทั้งด้าน การศึกษา ความรู้ทางการเงิน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่ากลุ่มแรงงานเป็นกลุ่มแรงงานที่อยู่ในสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการสร้าง ความเข้าใจทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินมากกว่าแรงงานใน อุตสาหกรรมอื่นๆ ภายใต้ สมมติฐานว่า แรงงานในอุตสาหกรรมการเงินน่าจะมี ความเข้าใจทาง การเงินในระดับสูง จึงถือเป็นกรณีตัวอย่างที่ดีเพื่อการปรับใช้กับอุตสาหกรรมอื่นๆ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาธนาคารพาณิชย์ ในเขต กทม. เนื่องจากมีความหลากหลายของแรงงานมากกว่า

สถาบันการเงิน ประเภทอื่นๆ เช่น บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนและการประกันเรื่องต่างๆ โดยมี ทั้งพนักงานธนาคารเป็นแรงงานที่มีทักษะการเงินและไม่มีทักษะการเงิน รวมทั้งมีบริการทางการเงินที่ครบวงจร โดยเลือกพนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขต ก ท ม. เนื่องจาก ก ท ม. ถือเป็นศูนย์กลางของความเจริญในทุกๆด้าน เป็นเมืองเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเติบโตของประเทศ มีความหลากหลายของกลุ่มแรงงาน มีสาขาธนาคารพาณิชย์เป็นจำนวนมากจึงเชื่อว่าเป็นกรณีศึกษาที่เหมาะสมและผลจาก การศึกษาที่ได้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ศึกษาในครั้งต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.
3. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.
4. เพื่อศึกษาระดับรูปแบบการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.
5. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.
6. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อการใช้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.
7. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

สมมุติฐานของการวิจัย

1. พนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ ,อายุ , สถานภาพสมรส ,ระดับการศึกษา ,รายได้ต่อเดือน ,รายจ่ายต่อเดือน ,เงินออมและเงินลงทุน , ประสบการณ์ทำงานในสถาบันการเงิน ,สถาบันการเงินที่ทำงานอยู่ ที่มีระดับรูปแบบการตัดสินใจ การวางแผนทางการเงิน

2.การรับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆเช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ,บทความต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินจากนิตยสาร วารสาร และ หนังสือพิมพ์ ,การเข้ารับการอบรม สัมมนาที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

3.มีความรู้และความเข้าใจ ได้แก่ หลักในการนำแผนทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ , กระบวนการในการวางแผนทางการเงิน ,แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ,อัตราเงินเฟ้อ , อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด ,ภาวะเศรษฐกิจโลก

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

เพื่อศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ศึกษา ระดับความคิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจ ศึกษาระดับรูปแบบการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงิน ศึกษาระดับการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ศึกษาผลกระทบต่อ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และศึกษาผลกระทบต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

ขอบเขตระยะเวลา

ช่วงเดือนมีนาคม 2562-มิถุนาคม 2562

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระ (independent variables) และตัวแปรตาม (dependent variables) ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

-ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ,อายุ ,สถานภาพสมรส ,ระดับการศึกษา ,รายได้ ต่อเดือน ,รายจ่ายต่อเดือน ,เงินออมและเงินลงทุน ,ประสบการณ์ทำงานในสถาบันการเงิน ,สถาบันการเงินที่ทำงานอยู่

-การรับรู้ข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ใน เขต กทม.

-ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขต กทม.

ตัวแปรตาม ได้แก่

-รูปแบบในการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

การศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

เนื่องจากจำนวนประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถทราบจำนวนที่แน่นอนของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ดังนั้นจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัจจัยการวางแผนทางการเงินและการรับรู้ข่าวสาร

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบเขตหรือนิยามตัวแปรเกี่ยวกับปัจจัยเพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาขอบเขตการวิจัย

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสอบถาม 3 ส่วน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 การทดสอบความเที่ยงตรง (validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัยและด้านการศึกษาจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ (1) ผศ. ดร.ดวงเดือน จันทร์เจริญ (2) นางสาวจิรัญญ์นันท์ อักษรสุวรรณ และ (3) วรรณัทธ์ จันทร์คณู ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ โดยวิธีการหาค่า IOC (item-objective congruence index) คำนีความสอดคล้องที่ 0.5 ขึ้นไป หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 6 หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะวิจัย จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach Alpha coefficient) ซึ่งค่าแอลฟาที่ได้ แสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถามโดยมีค่าระหว่าง $0 < 1$ ถ้ามีค่าใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่า มีความเชื่อมั่นมาก ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.866

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ได้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics analysis) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติ ดังนี้

1) ค่าร้อยละ (percentage)

2) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean)

2. ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ ความแตกต่างของ ปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงิน

3. ผู้วิจัยจะใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและการวางแผนทางการเงินของกลุ่มพนักงานธนาคาร พาณิชย์ในเขต กทม. อายุตั้งแต่ 23-60ปี เกณฑ์การแปลความหมายมีดังนี้(คณะกรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2552, หน้า 47)

4.การทดสอบสมมุติฐานโดยการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ การถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) เปรียบเทียบความแตกต่างโดยการวิเคราะห์ความ แปรปรวน

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า พนักงานธนาคารพาณิชย์ใน เขต กทม. ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ20-30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อัตรา เงินเดือน 15,001-30,000 บาท รายจ่าย 15,001-30,000 บาทเงินออมและการลงทุน ต่ำกว่า 15,000 บาท อายุงาน 3-5 ปี และเป็นพนักงานธนาคารกสิกรไทย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. พบว่า พนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขต กทม. ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารทางการเงิน โดยผ่านการเข้ารับการอบรม สัมมนาที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินจากองค์กรต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนทาง การเงิน ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ควรมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่อง ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลให้ผู้ที่ต้องการวางแผนทางการเงินได้รับทราบ และมีข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนทางการเงิน ให้ประสบความสำเร็จ

3.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการวางแผนทางการเงินของ พนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. พบว่า พนักงานธนาคารพาณิชย์ ในเขต กทม. ส่วนใหญ่มี แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ซึ่งส่งผลต่อการวางแผนทางการเงิน ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่มีบริการ ทางด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ควรจะมีพนักงานที่มีความรู้ความสามารถใน ระดับสูง เพื่อให้ให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ผู้ที่ต้องการเข้าไปใช้บริการให้มีความเข้าใจในการ วางแผนทาง การเงินมากขึ้น นอกจากนี้บุคคลเองควรที่จะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผน ทางการเงิน เพื่อให้การวางแผนทางการเงินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.การวิเคราะห์การตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. พบว่า เพศ ,อายุ ,สถานภาพสมรส ,ระดับการศึกษา , รายจ่ายต่อเดือน,ประสบการณ์ทำงานในสถาบันการเงิน ,สถาบันการเงินที่ทำงานอยู่ที่ต่างกันมี การตัดสินใจลงทุนวางแผนทางการเงินที่ไม่แตกต่างกัน

5.ศึกษาผลกระทบต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการ วางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ตัวแปร การ โฆษณาประชาสัมพันธ์ ผ่านทางสื่อต่างๆ,บทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการทางการเงิน , การเข้ารับการอบรม สัมมนาที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินจากองค์กรต่างๆ สามารถทำนายการการวางแผนทาง การเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ในรูปแบบต่างๆ

6.เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการ วางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ตัวแปร หลักในการนำแผนทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ , กระบวนการในการวางแผนทางการเงิน, แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทาง การเงิน, อัตราเงินเฟ้อ,อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด , ภาวะเศรษฐกิจโลก สามารถทำนายการวางแผน ทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ในรูปแบบต่างๆ ส่วนตัวกระบวนการในการ วางแผนทางการเงิน ไม่สามารถทำนาย การวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ใน เขต กทม. ในรูปแบบต่างๆ

อภิปรายผล

1.ศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 248 คิดเป็นร้อยละ 62, อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 , สถานภาพโสด จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 , ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5, มีรายได้ต่อเดือน ที่ 15,001-30,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 , รายจ่ายต่อที่ 15,001-30,000 บาท จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.3 ,เงินออมและการลงทุนที่ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 49 ,ประสบการณ์3-5 ปี จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 ทำงานที่ธนาคารกสิกรไทย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28

2. ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มส่วนใหญ่จะเลือกการเข้ารับการอบรมสัมมนาที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินจากองค์กรต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.02 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ค่าเฉลี่ย 3.01 อยู่ในระดับปานกลาง และบทความต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินจากนิตยสารวารสาร และหนังสือพิมพ์ ค่าเฉลี่ย 2.940 อยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์(2552)ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมความคิดเห็นตามข่าวสาร ของ New Gen หรือ คนรุ่นใหม่ที่มีเงินกบการวางแผนชีวิตและการเงินในสถานะเศรษฐกิจถดถอย โดย สำรวจจากตัวอย่างผู้มีรายได้

75,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป อายุระหว่าง 30 – 49 ปีว่า ข้อมูลข่าวสาร จะช่วยสร้างความมั่นใจในการวางแผนทางการเงินของคนรุ่นใหม่ได้

3. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มส่วนใหญ่จะเลือกแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน เฉลี่ยที่ 3.18 ในระดับปานกลาง รองลงมาหลักในการนำแผนทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ เฉลี่ยที่ 3.15 ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ศิรินุช อินละคร (2548) ที่ได้กล่าวถึงกระบวนการในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล 5 ขั้นตอน ว่าใน การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลนั้น บุคคลจะต้องทำการประเมินสถานะการเงินของตนเองใน ขณะนั้นก่อน แล้วจึงทำการกำหนดเป้าหมายทางการเงิน และแนวทางที่จะต้องปฏิบัติ ทำการ กำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือก ซึ่ง การที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดได้ นั้น บุคคลจะต้องพิจารณาภาวะเศรษฐกิจ สังคม และพิจารณาความเสี่ยงต่างๆ ในแต่ละทางเลือกด้วย โดยบุคคลจำเป็นต้องค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และทำการพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสม แล้วทำการสร้างแผนการเงินจากทางเลือกนั้น และทำการปฏิบัติตามแผนการเงิน แต่แผนการเงิน ส่วนบุคคลนั้นเป็นขั้นตอนที่ไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้นบุคคลจึงควรทำการปรับปรุงแผนอยู่เสมอ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสถานะทางการเงินของบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. เพื่อศึกษาระดับรูปแบบการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นในเรื่องการศึกษาด้วยรูปแบบการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์/เงินฝากประจำ ค่าเฉลี่ยที่ 3.24 ในระดับปานกลาง และรองลงมาสลากออมสิน/สลาก ธกส. ค่าเฉลี่ย 3.19 ระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์(2552)ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการติดตาม 160 ข่าวสาร ของ New Gen หรือ คนรุ่นใหม่ที่มีเงิน กบการวางแผนชีวิตและการเงินในสถานะเศรษฐกิจ ถดถอย โดยสำรวจจากตัวอย่างผู้มีรายได้ 75,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป อายุระหว่าง 30 – 49 ปีว่าประชากรกลุ่มรายได้สูงส่วนใหญ่จะมีการวางแผนใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม และมีความระมัดระวังในการใช้เงินมากขึ้น โดยส่วนใหญ่จะมีรูปแบบในการออมด้วยการฝากเงินกับธนาคาร และประกอบกับการที่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการลงทุนประเภทอื่นอย่างเพียงพอ ทำให้ต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการลงทุนในรูปแบบอื่น

5. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ได้แก่ เพศ ,อายุ ,สถานภาพ,ระดับการศึกษา,รายได้ต่อเดือน,รายจ่ายต่อเดือน,เงินออมและเงินลงทุน,ประสบการณ์ทำงานในสถาบันการเงิน ,ธนาคารที่ทำงานอยู่ ที่ต่างกันที่มีผลต่อการตัดสินใจวางแผนทางการเงินที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์(2552)ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการติดตาม 160 ข่าวสาร ของ New Gen หรือ คนรุ่นใหม่ที่มีเงิน กบการวางแผนชีวิตและการเงินในสถานะเศรษฐกิจ ถดถอย โดยสำรวจจากตัวอย่างผู้มีรายได้ 75,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป อายุระหว่าง 30 – 49 ปีว่าประชากรกลุ่มรายได้สูงส่วนใหญ่จะมีการวางแผนใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม และมีความระมัดระวังในการใช้เงินมากขึ้น โดยส่วนใหญ่จะมีรูปแบบในการออมด้วยการฝากเงินกับธนาคาร และประกอบกับการที่ไม่มีความเข้าใจในเรื่องการลงทุนประเภทอื่นอย่างเพียงพอ ทำให้ต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการลงทุนในรูปแบบอื่น

6. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มส่วนใหญ่จะเลือกการเข้ารับการอบรม สัมมนาที่เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินจากองค์กรต่างๆ สำนักวิจัยเอแบคโพลล์(2552) ได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการติดตามข่าวสาร ของ New Gen หรือ คนรุ่นใหม่ที่มีเงิน กบการวางแผนชีวิตและการเงินในสถานะเศรษฐกิจถดถอย โดย สำรวจจากตัวอย่างผู้มีรายได้ 75,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป อายุระหว่าง 30 – 49 ปีว่า ข้อมูลข่าวสาร จะช่วยสร้างความมั่นใจในการวางแผนทางการเงินของคนรุ่นใหม่ได้

7. เพื่อศึกษาผลกระทบต่อความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม.

พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในเรื่องความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนการลงทุนที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. พบว่า หลักในการนำแผนทางการเงินส่วนบุคคลไปปฏิบัติ , กระบวนการในการวางแผนทางการเงิน, แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน, อัตราเงินเฟ้อ, อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด , ภาวะเศรษฐกิจโลก สอดคล้องกับสมมติฐาน และเป็นไปในทิศทางเดียว สุขใจ น้ำพุด (2543) ประโยชน์ของการบริหารด้านการเงิน การบริหารด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้บุคคลมีแนวทางในการวางแผนการเงินของตนเอง และครอบครัวได้อย่างถูกต้อง ทั้งการจัดหา การใช้จ่าย การเก็บออม วัตถุประสงค์การลงทุน การรู้จักวางแผนและป้องกันสำหรับชีวิตและทรัพย์สินของตน อันจะนำมาซึ่งความมั่งคั่ง และความผาสุกสำหรับบุคคลและครอบครัว นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้บุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องในทุกแง่มุมของชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษา การรับรู้ข่าวสารทางการเงิน ส่วนใหญ่จะได้รับการเข้าฝึกอบรม ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ควรมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่อง ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลให้ผู้ ที่ต้องการวางแผนทางการเงิน ได้รับทราบ และมีข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนทางการเงินให้ประสบความสำเร็จของคนวัย 20-30 ปีในเขต กทม. ซึ่งสาเหตุพบว่ามีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินเดือนที่ได้รับ และมีการออม การลงทุนที่ค่อนข้างต่ำ

2. ผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงิน พบว่าส่วนใหญ่จะเลือกแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่มีบริการ ทางด้านการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ควรมีพนักงานที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูง เพื่อให้ให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ผู้ที่ต้องการเข้าไปใช้บริการให้มีความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินมากขึ้น

3. ผลการศึกษา พบว่าพนักงานธนาคารพาณิชย์ในเขต กทม. ส่วนใหญ่สนใจลงทุนวางแผนทางการเงิน โดยฝากเงินในบัญชีออมทรัพย์หรือฝากประจำ สถาบันการเงินควรมีนโยบายส่งเสริมเรื่องการออม โดยปรับดอกเบี้ย เพื่อเป็นแรงจูงใจในการวางแผนการเงิน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รศ.ดร.ณัฐ วัฒนพานิช ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ดร.กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณา ให้คำปรึกษาและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์จนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.ดวงเดือน จันทร์เจริญ นางสาวจิรัญญ์นันท์ อักษรสุวรรณ นางสาววรนันท์ จันทร์คุณ ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม และขอขอบคุณ นางสาววราภรณ์ วงศ์ลังการ นายศิวา บุญเทพ และนางสาวอภิญญา นิยมอยู่ ที่ช่วยให้คำปรึกษาและคำแนะนำ

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ และครอบครัวที่คอยห่วงใยและให้กำลังใจ จึงทำให้ งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

บรรณานุกรม

กิตติพร สิทธิพันธุ์. (2553). วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.

พัฒน์ ทองพิง. (2555) วิจัยเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ :กรณีศึกษา เฉพาะครู โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ศิรินุช อินละคร. (2548). การเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงาน ในเขต กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ฉัฐพล นิมมานพัชรินทร์. (2549). พื้นฐานการวางแผนทางการเงินสำหรับ SMEs ตอน 1 Fundamental Financial Planning for SMEs. สืบค้นวันที่ 15 กันยายน 2552 จาก http://www.businesssthai.co.th/bt/content.php?data=410161_Smart%2520SMEs.

กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัฐพล นิมมานพัชรินทร์. (2549). พื้นฐานการวางแผนทางการเงินสำหรับ SMEs ตอน 1 Fundamental Financial Planning for SMEs. สืบค้นวันที่ 15 กันยายน 2552 จาก http://www.businesssthai.co.th/bt/content.php?data=410161_Smart%2520SMEs.

อรอนงค์ ไชยบุญเรือง (2552) ศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของ พนักงาน
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่